

**Bel voor meer informatie met:
tel 0592 36 79 79
vraag naar de coördinator.**

**Familienetwerkberaad
Jeugdzorg Drenthe**
Papenvoort 21
9447 TT Papenvoort
tel 0592 36 79 79

Postbus 114
9400 AC Assen

www.jeugdzorgdrenthe.nl

© Jeugdzorg Drenthe Papenvoort/ oktober 2006

Met dank aan iedereen die ons toestemming gaven voor het gebruik van foto's waarop zij staan afgebeeld. Deze foto's staan op zichzelf en hebben geen relatie tot de tekst.

© januari 2007 / 07-037 • tekst Frans Kerver • ontwerp/fotografie Martine Hoving • druk Doorn drukkerij

Een eigen plan
voor de toekomst van het kind

Familienetwerkberaad

januari 2007

J e u g d z o r g D r e n t h e

Een eigen plan voor de toekomst van het kind

Samen weet je meer

Een familienetwerkberaad is een bijeenkomst van alle belangrijke personen rond een kind. Allereerst zijn dat natuurlijk de ouders of verzorgers van het kind en de broers of zussen.

Meestal zijn er meer mensen betrokken bij het gezin. Mensen die een waardevolle, soms onverwachte bijdrage kunnen leveren. Een oom of tante, oma's en opa's, een goede vriend of buur. Mogelijk zijn er ook mensen professioneel betrokken bij het gezin, een leraar

of een maatschappelijk werker. In alle gevallen bepalen de ouders* én het kind wie er uitgenodigd worden voor de bijeenkomst. Wij geloven dat de mensen die belangrijk zijn in het leven van een kind het beste weten welke oplossingen kunnen werken. Door samen te komen is er tijd en aandacht om die oplossingen te bedenken, beslissingen te nemen en afspraken te maken. Samen weet je meer en samen kun je meer doen.

*Waar in de folder wordt gesproken van ouders, bedoelen wij ouder(s)/verzorger(s); diegene(n) die direct verantwoordelijk zijn voor de opvoeding van het betreffende kind.

Wanneer doe je het?

Als niets lijkt te werken

Een familienetwerkberaad gaat dus niet over de vakantiebestemming. In alle gevallen is er sprake van (ernstige) problemen in de opvoedingssituatie. Het kind komt in de knel. Eenvoudige oplossingen helpen niet meer. Soms kunnen de ouders de opvoeding (tijdelijk) niet meer aan. Tegelijkertijd staan zij voor ingrijpende beslissingen. Kan het kind thuis

blijven wonen? Welke hulp is daarvoor nodig? Hoe organiseer ik die hulp? Ouders kunnen zich onthand voelen, niets lijkt te werken. Daar geloven wij dus niet in. Een familienetwerkberaad mobiliseert de eigen krachten. Binnen een familienetwerkberaad worden de kennis, verantwoordelijkheid en het oplossingsvermogen van iedereen die betrokken is bij het kind aangesproken en samengebracht.

Zo maar een voorbeeld...

Je bent al een tijd overspannen. Van de dokter heb je pillen gekregen, waardoor je je rustiger voelt, maar tegelijk zie je elke dag tegen de zorg op voor je kinderen. Het zijn een stel druktemakers en vooral de middelste, laten we hem Melle noemen, eist veel aandacht. Hij is het voortdurend met iedereen oneens en laat dat luidkeels merken. Als je hem 's ochtends vraagt zijn kleren aan te doen ligt ie al dwars. Als je kwaad wordt, wordt hij driftig. Voordat je het weet heb je weer ruzie en krijgt Melle een driftbui. Hij schopt en slaat om zich heen en probeert je op een gemene manier pijn te doen. Waarom doet hij dat? Je begrijpt het niet. Tegelijk wil hij niet naar school en spijsbelt vaak. Dat doen de anderen trouwens ook geregeld. Wat moet je? Je kan ze toch niet aan een touw vastbinden? Waarom doet Frans niks? Hij is toch de vader. Hij zou zijn gezag meer moeten laten gelden. Dat denk je, maar je durft het niet echt te zeggen. Hij lijkt vaak afwezig met zijn gedachten. Of hij is gewoon weg. De kroeg in, naar het voetbal. Dat heb ik nodig om te ontspannen, zegt ie dan. Zit ik weer, denk je. De buurvrouw zegt dat als het zo doorgaat de kindbescherming komt ingrijpen. Dat wil je niet, je wilt je kinderen niet kwijt. Ze bedoelt het wel goed, de buurvrouw. Ze helpt jou ook waar ze kan, maar ze heeft zelf een druk gezin. Daar staat ze alleen voor, gescheiden. >

[Zo maar een voorbeeld...]

Zij redt het wel. Dankzij haar moeder en zus. Je zou jouw zus ook wel es willen vragen voor iets, of er gewoon es over praten. Maar je hebt haar al lang niet gezien en je bent bang dat ze zegt dat het je eigen stomme schuld is, omdat je zo nodig wou trouwen. De moeder van Frans is trouwens wel heel lief. Een struise vrouw. Af en toe komt ze langs. Gaat het, vraagt ze dan. Je durft dan geen nee te zeggen, eigenlijk niet. Ze is zo trots op haar kleinkinderen. De kinderen zijn ook altijd blij haar te zien en zijn dan vrolijk en voorbeeldig. En dat is niet om de cadeautjes. Je wilt haar niet teleurstellen. Je weet: ik wil voor haar een goede moeder zijn, beter dan mijn eigen moeder. Ze heeft gezegd dat de kinderen best es naar haar kunnen, een dagje of logeren. Ben je dan nog een goede moeder, als je niet voor je kinderen kan zorgen? >

Hoe vraag je het aan?

Iedereen kan het initiatief nemen tot een beraad

Voor het organiseren van een familienetwerkberaad (FNB) is een indicatie nodig. De indicatie moet worden aangevraagd bij Bureau Jeugdzorg Drenthe. Iedereen kan het initiatief nemen voor die aanvraag. In de meeste gevallen zal de casemanager van Bureau Jeugdzorg een eerste gesprek met de ouders en het kind

hebben over de mogelijkheden van een familienetwerkberaad. In andere gevallen is dat een hulpverlener waar het gezin al contact mee heeft. Zodra de aanvraag bij Jeugdzorg Drenthe is binnengekomen neemt de coördinator FNB contact op met het gezin en kunnen de voorbereidingen worden getroffen.

[Zo maar een voorbeeld...]

Soms heb je problemen in de opvoeding van je kinderen. Opvoeden gaat niet vanzelf en niemand heeft er voor geleerd. Door scha en schande word je wijs. Dat ervaren alle ouders. Soms lijken de problemen je boven het hoofd te groeien, je raakt de grip op je kinderen kwijt. Tegelijk sta je voor ingrijpende beslissingen. In het voorbeeld wil de moeder haar kinderen thuis houden. In haar gedachten zoekt ze daarvoor steun om haar heen. Maar hoe vraag je om hulp en hoe organiseer je dat dan?

Binnen een Familienetwerkberaad maak je samen een plan om hulp te regelen. Samen met je kinderen, je partner, je vrienden en familie. Wij gaan er vanuit dat de mensen die het dichtst bij het kind staan ook de beste oplossingen weten. Door iedereen samen te roepen help je elkaar die oplossingen te bedenken. De oplossingen komen in een plan te staan. Een plan voor de toekomst van het kind. Een plan met afspraken die je met elkaar maakt, afspraken die iedereen ook na kan komen. >

Wat doet Jeugdzorg Drenthe?

De coördinator van Jeugdzorg Drenthe zorgt er voor dat alles geregeld wordt dat nodig is om een geslaagd beraad te houden. Tijdens het beraad zit hij of zij de bijeenkomst voor. De coördinator is onafhankelijk en heeft geen banden als hulpverlener met het gezin.

De coördinator is het vonkje

Naast de voorbereiding is haar belangrijkste taak te zorgen voor een goede sfeer en samenwerking tijdens het beraad. In de voorbereiding heeft zij een aantal gesprekken met de ouders en het kind. In die gesprekken moet duidelijk worden welke mensen belangrijk zijn om uit te nodigen en op welke vragen het beraad antwoord moet geven. Vervolgens is het belangrijk waar en wanneer het beraad kan worden gehouden. Praktische zaken als eten en drinken moeten worden geregeld. Alle uitgenodigden moeten goed snappen wat de bedoeling is van de

bijeenkomst en zoveel mogelijk mensen moeten ook komen. Als het nodig is wordt daarom met enkele deelnemers vooraf een gesprek gehouden. De ouders kunnen daarin gesteund worden door de coördinator. De coördinator FNB bedenkt dus zelf geen oplossingen, zij zorgt wel voor de meest ideale condities waarin de familie en vrienden tot oplossingen kan komen. De coördinator is de regelneef, maar ook het vonkje, waardoor het vuur kan gaan branden.

Hoe gaat dat in zijn werk?

De familie bedenkt zelf haar plan

Eerst het doel...

Na het welkomstwoord door de coördinator mag iedereen vertellen met welk doel zij naar de bijeenkomst is gekomen. Vanuit die persoonlijke doelen nodigt de coördinator alle deelnemers uit om een gezamenlijk doel te formuleren. De persoonlijke doelen worden in een cirkel op een groot vel genoteerd. Midden in de cirkel komt het gemeenschappelijke doel te staan.

Dan de informatie...

De aanwezige hulpverleners krijgen gelegenheid om informatie te geven over het kind en hun bemoeienis met het gezin. De informatie heeft betrekking op het geformuleerde doel. De hulpverleners komen niet met (sugesties voor) oplossingen. Alle andere aanwezigen krijgen gelegenheid om vragen stellen als zij meer willen weten van de hulpverleners.

Vervolgens het plan...

De coördinator stelt aan de hand van het gemeenschappelijke doel een aantal vragen die helpen het plan voor de toekomst van het kind te maken. De coördinator kan bijvoorbeeld vragen:

- Hoe de toekomst van het kind er uit moet zien
- Op welke manier dit bereikt kan worden
- Hoe elke aanwezige afzonderlijk daarin kan bijdragen
- Hoe de hulpverleners hierbij kunnen helpen

Vervolgens gaan de coördinator en de hulpverleners de ruimte uit -tenzij de deelnemers om ondersteuning vragen. De familie en andere genodigden krijgen alle tijd die nodig is om een plan te bedenken, dat concreet is en getoetst kan worden.

En de presentatie van het plan...

Het plan wordt tot slot door de familie aan de hulpverleners gepresenteerd en besproken. Als de veiligheid van het kind gegarandeerd is wordt het plan aangenomen en uitgevoerd. De coördinator geeft tot slot een samenvatting en neemt alle afspraken nog eens door. Alle deelnemers krijgen de samenvatting met de afspraken binnen een week toegestuurd.

Vervolg

Nu is het belangrijk dat iedereen ook doet wat er is afgesproken. In het plan kan worden vastgelegd wie daar op toeziet. Mogelijk zijn dat een of twee mensen uit de familie samen met een hulpverlener. Soms is het handig om alvast een datum af te spreken voor een volgende bijeenkomst, waarin kan worden besproken of het plan tot het resultaat heeft geleid, zoals dat door iedereen was bedoeld en gezamenlijk afgesproken en vastgelegd.

Wanneer niet?

Niet zo maar een gesprek

Zoals een familienetwerkberaad niet de oplossing is voor alle problemen, zijn er ook situaties denkbaar waarin een dergelijke bijeenkomst niet mogelijk of zinvol is. Het beraad doet een beroep op de gezamenlijke kracht van de mensen rond een kind, dat in de problemen zit. De problemen in de opvoeding van het kind zijn de aanleiding voor het beraad. Het kind

staat dan ook centraal. Beslissingen en afspraken, vastgelegd in een plan moeten de situatie van het kind verbeteren. In alle gevallen geldt dat de veiligheid van het kind verzekerd moet zijn. Een beraad en het plan als uitkomst van het beraad moeten hiervoor harde garanties bieden. Zonder deze garanties is een beraad niet mogelijk of kan een plan niet doorgaan.

[Zo maar een voorbeeld...]

...En hoe liep dat in het voorbeeld af

Via de buurvrouw kwam de moeder uit ons verhaal bij Bureau Jeugdzorg terecht. De buurvrouw had er zelf ook wel eens aangeklopt, toen de nood aan de man kwam. Moeder kon haar verhaal kwijt en de medewerker van het bureau opperde het idee voor een familienetwerkberaad. Daar moest moeder wel even over nadenken. Familienetwerkberaad, alleen de naam al, dat klonk wel erg gewichtig. Toch besprak ze het idee met haar man en samen met Bureau Jeugdzorg zijn ze gaan kijken wie ze allemaal kenden, wie kon hun helpen. Melle zag het wel zitten, als zijn mentor ook mocht komen....

Zo is het balletje gaan rollen en langzaam ontstond er een duidelijker beeld. Wat de problemen waren, wat tot nu toe niet goed werkte en wat dus moest worden opgelost. Toen de familie alles op een rijtje had gezet was de tijd rijp. >

[Zo maar een voorbeeld...]

Uiteindelijk...

...heeft Melle een poos bij oma gelogeed. Die bracht hem naar school en haalde hem op. Oma vond het geweldig en Melle ook. Thuis was het rustiger en iedereen kwam op adem. Er kwam een hond in huis waar iedereen dol op is. 's Ochtends laat Frans hem uit, voordat ie naar zijn werk gaat. 's Middags doen de kinderen het bij toerbeurt. Melle is nu weer thuis en gaat af en toe een weekend naar oma. Op school zijn er afspraken gemaakt en krijgt hij twee keer in de week speciale aandacht. De buurvrouw helpt hem met het huiswerk. Zij heeft zelf nog voor de klas gestaan. Dat wist niemand. Rozengeur en maneschijn? Nee, natuurlijk niet. Maar moeder staat er niet langer alleen voor en dat scheelt een slok op een borrel. <

Speciaal voor kinderen

Lees dit!

Een familienetwerkberaad is een bijeenkomst waarin alle mensen samenkomen die zich zorgen maken over jouw toekomst. Mensen die jij kent. Zij maken samen met jou een plan om dingen beter te laten verlopen. Jij mag zelf ook vertellen welke dingen dat moeten zijn.

In deze folder wordt uitgelegd hoe zo'n bijeenkomst in zijn werk gaat. Als je iets niet snapt of gewoon nog vragen hebt, laat dat dan merken. Vragen is slim en er is altijd iemand die je iets uit kan leggen. Het familienetwerkberaad wordt speciaal voor jou geregeld, dus is het belangrijk dat jij begrijpt waar het over gaat.

Op de volgende bladzijden staan nog een aantal zaken die je écht moet weten!

1 IEMAND DIE JOU KAN HELPEN

Je mag bij het familienetwerkberaad aanwezig zijn, maar je moet niet. Het is wel belangrijk dat jij ook kan vertellen wat er volgens jou aan de hand is en wat er moet verbeteren. Als je het moeilijk vindt om dat te vertellen mag je ook iemand vragen die jou daar bij helpt. Dat kan een leraar zijn of een vriend of tante. Als het maar iemand is die jij vertrouwt en die jouw mening goed kan vertellen. Hij of zij is jouw vertegenwoordiger.

2 NIETS MOET

Ook als het familienetwerkberaad bezig is hoef je er niet de hele tijd bij te blijven. Niemand mag je daartoe dwingen. Als je iemand hebt meegenomen die jou helpt dan mag je ook tijdens de bijeenkomst overleggen. Als het nodig is loop je daarvoor samen naar een aparte ruimte.

3 VIDEOBOODSCHAP?

Zie je het helemaal niet zitten om bij het beraad aanwezig te zijn, dan kun je jouw verhaal in een brief vertellen. De brief wordt dan in de bijeenkomst voorgelezen. Een andere mogelijkheid is om een video op te nemen die door de anderen kan worden bekeken. Zo laat je in ieder geval jouw mening horen.

4 HET GAAT OM JOU

In het familienetwerkberaad wordt samen met jou een plan gemaakt voor jouw toekomst. Iedereen moet het eens zijn over het plan en de afspraken die daar in staan. Jij moet dus ook het vertrouwen krijgen dat jouw toekomst beter wordt door het plan. Is dat niet zo, dan is het plan niet goed en moet er een ander plan komen. Het belangrijkste is dat altijd geldt dat jij je veilig voelt in de situatie waarin je woont en leeft. Die afspraak maken we sowieso.

